

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central, judecător Dorina Croitor
Dosarul nr. 2r-817/26
(2-26030503-02-2r-27042026)

DECIZIE

25 mai 2026

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Dimitriu

Valeriu Arhip
Hristina Craveț și Serghei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Marina Rusu,
împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 16 martie 2026, prin care s-a
restituit cererea de chemare în judecată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Marina Rusu către
Parlamentul Republicii Moldova, Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al
Magistraturii, Judecătoria Chișinău privind constatarea discriminării în salarizare,
interzicerea încălcării în continuare a drepturilor, încasarea prejudiciului material și moral,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 20 ianuarie 2026, la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost înregistrată cererea de
chemare în judecată depusă de Marina Rusu împotriva Parlamentului Republicii Moldova,
Guvernului Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii și Judecătoriei
Chișinău, având ca obiect constatarea discriminării în salarizare, interzicerea încălcării în
continuare a drepturilor, precum și încasarea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 ianuarie 2026, s-a dispus
transmiterea cererii de chemare în judecată către Curtea de Apel Centru, în vederea
soluționării chestiunii privind eventuala strămutare a cauzei la o altă instanță judecătorească
egală în grad.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Centru din 05 februarie 2026, s-a dispus
strămutarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Rusu
împotriva Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova, Consiliului
Superior al Magistraturii și Judecătoriei Chișinău privind constatarea discriminării în
salarizare, interzicerea încălcării în continuare a drepturilor, precum și încasarea
prejudiciului material și moral, spre examinare Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 16 martie 2026, s-a restituit
cererea de chemare în judecată înaintată de Marina Rusu către Parlamentul Republicii

Moldova, Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Judecătoria Chișinău privind constatarea discriminării în salarizare, interzicerea încălcării în continuare a drepturilor, încasarea prejudiciului material și moral, în temeiul art.170 alin.(1) lit. „a” Cod de procedură civilă. S-a remis în adresa reclamantei încheierea în cauză cu cererea de chemare în judecată, împreună cu toate anexele. S-a explicat reclamantei că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituirea cererii de chemare în judecată.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 14 aprilie 2026, Marina Rusu a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoria Strășeni, sediul Central din 16 martie 2026, solicitând casarea acesteia, cu restituirea spre rejudecare a problemei punerii pe rol a acțiunii.

Argumentele părților:

În argumentarea poziției sale, recurenta a invocat că acțiunea introductivă nu a avut ca obiect exclusiv și autonom repararea prejudiciului material și moral cauzat salariatului de către angajator, în sensul strict al art. 332 din Codul muncii al Republicii Moldova. Dimpotrivă, cererea de chemare în judecată a avut un obiect complex, alcătuit din mai multe capete de cerere aflate într-o strânsă legătură logică și juridică, și anume: constatarea discriminării în salarizare, interzicerea încălcării în continuare a drepturilor, încasarea prejudiciului material cauzat prin actul discriminatoriu și încasarea prejudiciului moral cauzat prin același act.

Potrivit recurentei, în această structură procesuală, pretențiile privind repararea prejudiciului nu au un caracter principal și autonom, ci reprezintă capete accesorii și subsecvente pretenției principale privind constatarea existenței discriminării. Astfel, existența prejudiciului, întinderea acestuia și obligația de reparare nu pot fi analizate separat de stabilirea prealabilă a caracterului discriminatoriu al conduitei imputate pârâților.

În acest context, recurenta a susținut că instanța de fond ar fi fragmentat în mod artificial obiectul litigiului, extrăgând în mod izolat doar capătul de cerere privind repararea prejudiciului și ignorând faptul că acesta derivă dintr-un litigiu privind discriminarea și nu poate fi desprins de acesta fără a fi denaturată însăși natura juridică a acțiunii deduse judecătii.

Totodată, recurenta a invocat că, în speță, norma specială aplicabilă este Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, iar nu dispozițiile generale ale art. 332 din Codul muncii. În opinia acesteia, prejudiciul pretins derivă dintr-un act de discriminare și, prin urmare, litigiul nu reprezintă un simplu litigiu individual de muncă privind repararea prejudiciului, ci un litigiu special de protecție împotriva discriminării, pentru care legiuitorul a instituit garanții și remedii judiciare specifice.

În susținerea acestei poziții, recurenta a făcut trimitere la art. 13 alin. (4) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, potrivit căruia depunerea unei plângeri la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nu constituie o procedură prealabilă obligatorie pentru adresarea în instanța de judecată. În interpretarea recurentei, această normă exprimă voința legiuitorului de a garanta un acces

direct, efectiv și neîngrădit la instanță în materia discriminării, fără instituirea unor condiționări procedurale excesive.

Recurenta a mai susținut, că instanța de fond nu ar fi analizat natura complexă a obiectului acțiunii, caracterul pretins discriminatoriu al mecanismului salarial contestat și raportul dintre normele speciale și cele generale incidente cauzei, limitându-se la o interpretare formalistă a art. 332 din Codul muncii. În opinia acesteia, o asemenea abordare contravine atât scopului și spiritului Legii nr. 121 din 25 mai 2012, cât și obligației instanței de a asigura un remediu efectiv împotriva discriminării.

Prin urmare, recurenta a conchis că, în prezenta cauză, i-a fost refuzată examinarea efectivă a unei pretenții privind discriminarea în salarizare nu ca urmare a unei inadmisibilități de fond, ci ca efect al aplicării formaliste a unei norme juridice care, în opinia sa, nu reprezintă norma specială aplicabilă raportului litigios. Astfel, recurenta a apreciat că încheierea contestată a constituit o barieră procedurală disproporționată, care a împiedicat examinarea pe fond a pretensei încălcări a dreptului la egalitate și la remunerare nediscriminatorie.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum a fost indicat anterior, încheierea recurată, a fost emisă la 16 martie 2026, iar recursul a fost depus la data de 14 aprilie 2026. Cu toate acestea, Colegiul atestă recursul ca fiind declarat în termen, deoarece actul judecătoresc i-a fost comunicat recurentei la data de 1 aprilie 2026. Corespunzător, Completul judiciar atestă că recursul a fost declarat în termen de 15 zile din data comunicării încheierii atacate.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea actului judiciar a instanței de fond atacat și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele motive.

Conform art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu prevederile art. 170 alin. (1) CPC judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă: a) reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă

a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părților.

Din materialele cauzei urmează că, la 20 ianuarie 2026, Marina Rusu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Parlamentul Republicii Moldova, Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii și Judecătoria Chișinău, având ca obiect constatarea discriminării în salarizare, interzicerea încălcării în continuare a drepturilor, precum și încasarea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea Judecătoria Strășeni, sediul Central din 16 martie 2026, cererea de chemare în judecată a fost restituită reclamantei, instanța de fond reținând că procedura prealabilă de soluționare extrajudiciară a litigiului nu a fost respectată.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs, a materialelor cauzei și a normelor de drept aplicabile, instanța de recurs consideră greșită soluția instanței de fond privind restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă, restituirea cererii de chemare în judecată pentru neexecutarea procedurii prelabile reprezintă o sancțiune procesuală de excepție, care poate interveni doar în cazurile în care legea materială sau procesuală instituie în mod expres obligativitatea parcurgerii unei asemenea proceduri anterior sesizării instanței de judecată. Prin urmare, această condiție nu poate fi prezumată, extinsă sau dedusă prin analogie, ci trebuie să rezulte clar și neechivoc din norma legală aplicabilă raportului juridic litigios.

Instanța de recurs reține, că obiectul acțiunii deduse judecătii îl constituie constatarea pretensei discriminări în salarizarea reclamantei, interzicerea continuării unui tratament inegal în raporturile de muncă, precum și repararea prejudiciului material și moral invocat ca fiind cauzat prin aplicarea unui mecanism de salarizare pretins discriminatoriu.

Prin urmare, acțiunea nu vizează exclusiv un raport juridic de muncă, în sensul strict al art. 332 din Codul muncii, ci îmbină elemente specifice litigiilor de muncă cu elemente specifice litigiilor privind protecția împotriva discriminării, reglementate de Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității. În această structură procesuală, capătul privind repararea prejudiciului nu are o existență autonomă, ci este dependent de stabilirea prealabilă a existenței faptei discriminatorii, care reprezintă fundamentul juridic al întregii acțiuni.

Colegiul subliniază, că o analiză corectă a obiectului acțiunii presupune identificarea raportului juridic principal dedus judecătii, precum și a raporturilor juridice accesorii. În speță, constatarea discriminării reprezintă chestiunea centrală, de a cărei soluționare depind toate celelalte pretenții formulate, inclusiv cele patrimoniale. În consecință, acestea din urmă nu pot fi dissociate artificial și tratate ca un litigiu distinct de natură exclusiv salarială.

Instanța de recurs mai reține, că restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) CPC intervine doar în situațiile expres și limitativ prevăzute de lege, atunci când nerespectarea procedurii prelabile este dovedită și obligatorie potrivit normei materiale aplicabile. Or, o astfel de obligație trebuie să rezulte în mod clar, expres și neechivoc din lege, neputând fi dedusă prin analogie, interpretare extensivă sau prin extinderea unor reguli aplicabile altor categorii de litigii.

Sub acest aspect, instanța de fond a calificat în mod eronat natura juridică a raportului litigios, apreciind că întreaga acțiune ar fi supusă unei proceduri prelabile specifice

raporturilor individuale de muncă, fără a analiza dacă pretențiile deduse judecării intră integral în sfera art. 332 din Codul muncii sau dacă acestea sunt guvernate de un regim juridic special, derivat din legislația anti-discriminare.

Or, Legea nr. 121 din 25 mai 2012 instituie un mecanism autonom de protecție împotriva discriminării, având ca finalitate asigurarea unui remediu efectiv și direct în fața instanțelor judecătorești. În acest sens, art. 13 alin. (4) din lege prevede expres că sesizarea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nu constituie o procedură prealabilă obligatorie pentru sesizarea instanței de judecată, ceea ce reflectă opțiunea legiuitorului pentru un acces direct la justiție în astfel de cauze.

Colegiul apreciază că rațiunea acestei reglementări este de a evita formalismul excesiv și de a garanta eficiența protecției jurisdicționale împotriva discriminării, în concordanță cu standardele Convenției Europene a Drepturilor Omului, în special cu exigențele art. 6 privind accesul efectiv la o instanță.

Totodată, instanța de recurs reține că procedura prealabilă în materie de muncă nu poate fi extinsă automat asupra unor pretenții care derivă dintr-un pretins act de discriminare, întrucât natura juridică a cauzei este determinată de obiectul principal al acțiunii, iar nu de existența unor elemente accesorii de natură salarială.

În acest context, instanța subliniază că sancțiunea restituirii cererii de chemare în judecată reprezintă o măsură procesuală severă, care afectează direct dreptul de acces la instanță și, prin urmare, trebuie aplicată cu strictă respectare a condițiilor legale, fără extinderea domeniului de incidență prin interpretări extensive sau analogice.

Or, în cauză, instanța de fond a reținut lipsa dovezii privind înaintarea unei cereri prealabile către angajator, fără a stabili în mod clar dacă o asemenea procedură era obligatorie pentru toate capetele de cerere sau doar pentru o parte dintre acestea și fără a analiza separabilitatea juridică a pretențiilor formulate. Această omisiune de analiză conduce la concluzia unei aplicări incomplete și formale a normei procesuale incidente.

Colegiul mai reține că, potrivit principiului proporționalității, orice restrângere a accesului la justiție trebuie să urmărească un scop legitim și să fie necesară într-o societate democratică. Or, respingerea sau restituirea unei acțiuni fără examinarea fondului, exclusiv pentru pretinse omisiuni de natură formală, în lipsa unei obligații legale clare, depășește limitele unei ingerințe proporționale în dreptul de acces la instanță.

În lumina celor expuse, instanța de recurs concluzionează că interpretarea instanței de fond asupra art. 170 alin. (1) lit. a) CPC este eronată, întrucât a fost aplicată o exigență procedurală nejustificată raportului juridic dedus judecării, ignorând natura complexă a litigiului și regimul juridic special aplicabil pretențiilor privind discriminarea.

Din cele ce preced, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 16 martie 2026 și de a restitui cauza spre rejudecare în aceeași instanță și în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Din aceste raționamente, în conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Marina Rusu.

Se casează încheierea Judecătorei Strășeni, sediul Central din 16 martie 2026, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Rusu către Parlamentul Republicii Moldova, Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Judecătoria Chișinău privind constatarea discriminării în salarizare, interzicerea încălcării în continuare a drepturilor, încasarea prejudiciului material și moral, restituind cauza în aceeași instanță și în același complet de judecată, la faza de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Arhip

Valeriu

Judecătorii
Craveț

Hristina

Dimitriu

Serghei